

Motion till riksdagen

1989/90:L409

av Stig Gustafsson m.fl. (s)

Samarbetssamtal vid separation

Barn och föräldrars fortsatta behov av och rätt till varandra efter en separation eller skilsmässa uppfattas numera som en självklarhet av en bred allmänhet. Nästan lika oomtvistat är skilsmässofamiljens behov av stöd och hjälp – alla vet att det är svårt att skiljas när man har barn.

Samarbetssamtal är en möjlighet att hjälpa skilsmässofamiljerna.

1989 presenterade socialstyrelsen och riksrevisionsverket en utvärdering av samarbetssamtal. Det framhålls i utvärderingen att samtalen ger en rad positiva effekter och ofta leder till att enighet uppnås mellan föräldrarna. Utvärderingen visade vidare, att samarbetssamtal är klart lönande samhälls-ekonomiskt och statsfinansiellt. Kommunalekonomiskt och landstingsekon-omiskt går de jämnt ut men ger kommunalekonomiska vinster i ett längre perspektiv.

Det är därför glädjande att justitiedepartementet förespråkar kommunal skyldighet att bedriva samarbetssamtal (Vårdnad och umgänge Ds 1989:52).

Invändningar mot promemorians resonemang kan dock resas på vissa punkter.

1. Definitionen av samarbetssamtal är alltför snäv. Den kommunala skyldigheten skulle endast gälla samarbetssamtal efter remiss från domstol.

Att antalet tvister inför domstol nedbringas är självfallet positivt – mänskligt och ekonomiskt. Men det primära syftet med samarbetssamtal är att hjälpa människor och att utforma det gemensamma föräldraskapet efter en separation eller skilsmässa. För att få sådan hjälp skall föräldrar inte trappa upp sin konflikt och förvandla sina samarbetssvårigheter till en tvist inför domstol. Redan nu genomförs för övrigt 70 % av samarbetssamtalen före remiss till domstol.

Kommunerna bör därför åläggas skyldighet att erbjuda samarbetssamtal åt alla par, som efter en separation eller skilsmässa har svårt att samarbeta om sina barn.

2. Promemorians uppgifter om sekretess förvånar och måste ifrågasättas. Familjerådgivningens stränga sekretess är bunden till särskilt organiserade familjerådgivningsbyråer och kan inte så som promemorian gör gällande överflyttas till annan verksamhet.

Ett syfte med samarbetssamtal är att erbjuda ett alternativ till det juridiska processandet. En förutsättning härför är självfallet att material från samarbetssamtalen inte kan användas i en eventuell följande juridisk process. Där-

för måste samarbetsamtal med familjerådgivningssekretess erbjudas de föräldrar som så önskar – för att intentionerna med samarbetsamtal skall förverkligas.

Mot. 1989/90
L409

Förslaget om kommunal skyldighet att bedriva samarbetsamtal borde därför lämpligen knytas samman med socialstyrelsens förslag om kommunalt huvudmannaskap för familjerådgivning (Familjerådgivning, samarbetsamtal, SoS rapport 1989:10).

Det är naturligtvis en tillgång att föräldrar kan erbjudas samarbetsamtal inom olika verksamheter men villkoren – sekretess, kompetens, synsätt, mandat – bör vid varje tillfälle klargöras.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samarbetsamtal.

Stockholm den 22 januari 1990

Stig Gustafsson (s)

Ewa Hedkvist Petersen (s)

Erkki Tammenoksa (s)